

Melinda

Integraatio Melindan näkökulmasta

Melinda-Alma-webinaari 27.10.2020

Minttu Hurme, Kirjastoverkkopalvelut

<https://orcid.org/0000-0002-9917-4208>

Alma-Melinda -integraatio

- toteutuksena Ex Libriksen tarjoama integraatiomalli, joka on käytössä toimivana myös muualla (Itäväallassa)
- perustuu vahvasti Alephin Aleph-spesifeihin rajapintoihin sekä kuvailun että replikoinnin osalta, erityisesti
 - tallennus Melindaan Alephin X-serverin kautta
 - muutostietojen haku Alephin VST-serveriltä
- testauksen ja käyttöönoton yhteydessä ilmeni, että suomalainen ympäristö ja käytännöt ovat monimutkaisempia kuin ExL oletti, on siis tarvittu ja tarvitaan paljon säätöä

Integraation osat

- Kuvailuintegraatio
- Z39.50-poiminta
- Tietokantatunnusten julkaisu Melindaan (Low publishing)
- Melindan muutosten replikoituminen Almaan (VST-replikointi)

- Suomalaiset auktoriteetit Almassa

Kuvailuintegraatio ja Z39.50-poiminta

Kuvailutyö ja päivitykset Melindaan

- bibliografista tietoa siirtyy Almasta Melindaan vain ihmistyönä tehdyn kuvailutapahtuman (kontribuution) yhteydessä
- käsiteltävä tietue poimitaan Almaan Melindasta z39.50:llä ("**Search Resources**") ja muokataan siellä, uudet tietueet luodaan Almassa
 - Alephissa on erillinen z39.50-instanssi Almaa varten
- muokkauksen jälkeen tietue tallennetaan (kontribuutio) Melindaan ("**Contribute to Central Catalogue**")

- kontribuoitu tietue päivittyy (reload) Almassa Melindan tietueella kontribuution jälkeen
- tietueen päivittämisen voi myös tehdä:
 - manuaalisesti ("**Reload Record from Catalog**")
 - automaattisesti, jos näin on Alman asetuksissa määritelty, aina kun Melinda-ID:n sisältävä tietue avataan Alman Metadata Editorissa

- **huom!** kontribuutiossa ei ole tuplakontrollia:
 - Almasta päivitetty tietue päivittää Melindassa tietueen ensimmäisen Melinda-ID:n sisältävän **035 \$a**:n mukaisen tietueen
 - jos Melinda-ID:tä ei ole, tietue tehdään Melindaan uutena - tarkista siis Melinda, jotta et tee tuplia!

Tietueiden siirtoon liittyvät säännöt

- tietueiden luotettavaa liikkumista varten tarvitaan sekä Alman että Alephin puolella erinäisiä normalisointi- ja muutossääntöjä, joiden rakentaminen yhteentoimiviksi on ollut monimutkaista
- **Alman** puolella:
 - **Melindasta Almaan** normalisointi- ja merge-säännöt
 - tietuetta poimittaessa,
 - kun kontribuoitu tietue päivittyy Melinda-tietueella, ja
 - kun tietue replikoituu Melindasta (jos replikointi käytössä)
 - **Almasta Melindaan** normalisointisäännöt, kun tietue kontribuoidaan

- **Alephin** puolella:
 - normalisointi- ja merge-sääntö kun tietue kontribuoidaan Almasta
 - normalisointisääntö, kun tietue poimitaan Melindasta Almaan Z39.50:llä
- **Alman** pään säännöt on dokumentoitu Lumikko-Alma-wikissä osoitteessa: <https://wiki.helsinki.fi/pages/viewpage.action?pageId=326329107>

Kuvailuintegraatio: ajankohtaista

- kenttää, jossa on Melindassa \$9-osakenttä ei voi muokata Almassa - muokkaaminen aiheuttaa tuplakentän
 - Toimintaohje Melinda-wikissä:
<https://www.kivi.fi/pages/viewpage.action?pageId=193529056>
- Alephin automaattisesti osakentällä \$9 katkomat pitkät kentät
 - Käsitellään integraatiossa automaattisesti

Kuvailu Alephilla ja poiminta Almaan

- edelleen on myös mahdollista tehdä kuvailutyötä Alephilla, ja poimia valmis tietue Almaan

Low publishing

Tietokantatunnusten julkaisu Melindaan

- **Low publishing**
- tietokantatunnusten (LOW-tagien) päivitys Melindaan päivittäisenä eräajona
- Alma julkaisee päivitystiedon, kun Melinda-ID:n sisältävään bibliografiseen tietueeseen Almassa liitetyt holdings-tiedot päivittyvät
- sama julkaisuprosessi myös poistaa tietokantatunnuksen Melindasta, kun Almassa tehdään poistoja

Low publishing: ajankohtaista

- e-aineistojen tietojen julkaisuissa ongelmia ainakin joissain kirjastoissa
- muutamia yli-isoja päivitystietoeriä, joista prosessi ei ole saanut tietoa vietyä Melindaan asti

VST-replikointi

Melindan muutosten replikoituminen Almaan

- **VST-replikointi**
- Melindan ja Alma-paikalliskannan välillä ei käytetä Kansalliskirjaston replikointiskriptiä, vaan muutosten filtteröintiin ja muokkauksiin käytössä Alman toiminnallisuudet
- ajastetaan toimimaan Almasta käsin (12h / 6h / 1h välein)

VST-replikointi: ajankohtaista

- VST-replikointi testauksessa Turussa
- VST-replikointi Almaan käyttää samoja normalisointi- ja mergesääntöjä kuin Alma-Melinda -integraatio muutenkin
 - vapaakappalekirjastojen toivoman, replikoinnin vain Fennican tietueisiin kohdistavan filterin käyttö aiheutti ongelmia muissa integraation toiminnoissa
 - toistaiseksi filteröivän replikointiprosessin joutuu käynnistämään manuaalisesti

Suomalaiset auktoriteetit Almassa

Suomalaiset auktoriteetit Alma-kuvailussa

- Asterin toimija-auktoriteetit haravoidaan eräajopäivityksinä Alman Community Zonelle Alma-kuvailijoiden käytettäväksi
 - auktoriteettityö tehdään edelleen Alephissa, auktoriteettien osalta Almassa ei ole integraatiomahdollisuutta
- Finton sanastoista YSO, yso-paikat ja SLM, molemmilla kielillä kaikki, haravoidaan Alman Community Zonelle Alma-kuvailijoiden käytettäväksi

Auktoriteetit: ajankohtaista

- Asterista poistuneiden auktoriteettien poistuminen Alman CZ:lta työn alla

Melinda

Kiitos!

melinda-posti(at)helsinki.fi

Melinda-wiki: <https://www.kiwi.fi/display/melinda>